

OBSAH

Str.

ÚVOD 1—6

Legendy oficiální historiografie SN o vzniku a počátcích Společnosti 1—2. Kalouskovy dějiny České společnosti nauk 2—3. Badání J. Hanuše a Arn. Krause 3—4. Další práce k dějinám počátků SN 4—5. Pramenný materiál k dějinám SN 5—6. Rozdělení práce 6.

I. SOUKROMÁ SPOLEČNOST NAUK (1774—1784) 7—75

Psychologické ovzduší počátků oficiální historiografie SN a vzniku legendy o založení soukromé SN r. 1769 (1770) 7—10. Pramenný základ legendy a oficiální tradice o době vzniku SN 11—4. Odraz legendy v odborné literatuře 14—7. J. Hanuš a Arn. Kraus o době založení SN 17—20. Pražákův pokus o nové zdůvodnění tradičního data založení SN 20—1. Rozbor výroční zprávy České SN za r. 1785 o vzniku SN r. 1769 a ostatních domnělých dokladů 22—8. Pramenná cena očištěné výroční zprávy České SN za r. 1785 o době vzniku SN 28—30. Dobnerovo, Dobrovského, Pelcovo a Voigtovo datum vzniku SN 30—2. These o založení SN r. 1772: Effigies-Abbildungen, Acta litteraria a SN 32—5. SN byla založena v první polovici r. 1774 35. Vzor ciziny a ideál české vědy při založení SN 35—8. Soukromá SN nebyla organisovanou korporací 38—42. Petraschova „Societas incognitorum“ 42—4. Steplingovy „Consessus litterarii“ 44—5. Jádro soukromé SN (Born, Pelcl, Voigt) 45. Účast hr. Kinského na založení SN 45—7. Ignác Born (organisační vlastnosti, studie, usazení v Čechách, úřední kariéra, návrat do soukromí, založení SN) 47—54. Povaha členství a členové soukromé SN 54—7. Abhandlungen soukromé SN sv. I—VI., jejich nakladatel, vnější výprava, portréty, předmluvy, úroveň a obsah 57—74. Statistický přehled prací v Abhandlungen soukromé SN 74—5.

II. REORGANISACE A ZVEŘEJNĚNÍ SOUKROMÉ SPOLEČNOSTI NAUK . . 76—146

Úpadek soukromé SN po Bornově odchodu z Prahy r. 1776 a jeho příčiny 76—7. Bornův odkaz 77—8. Mladá generace v soukromé SN 78—9. Dr. Jan Mayer, původce plánu reorganisace SN 79—82. Plán reorganisace SN a jeho překážky 82—4. Význam nastoupení Josefa II. pro plán reorganisace SN 84—5. Přípravy pro reorganizaci SN 85—7. Schůze SN 14. (13.) září 1784 87. Mayerův organisační statut (stanovy) SN 87—96. Seznam prací členů soukromé SN 96—100. Žádost SN z 10. září 1784 za propůjčení práva veřejnosti 100—1. Audience deputace SN u císaře Josefa II. a Josefův poměr k žádosti 101—4. Úřední jednání o žádosti SN 104 d. Příznivé stanovisko pražského gubernia (rady Hermanna z Hermannsdorfu) 105—6. Nepříznivé stanovisko vídeňské dvor. studijní komise 106—9. Stanovisko státní rady (dvor. rady Martiniho) 109—10. Císařské rozhodnutí a dvor. dekret z 3. listopadu 1784 110—2. Intimace císařského rozhodnutí (gub. dekret z 20. listopadu 1784) členům SN a stanovisko pražské vlády 112—4. Svolání schůze SN na 4. prosinec 1784 Dr. J. Mayerem a Mayerovo rozhořčení nad výsledkem žádosti z 10. září 114—6. Schůze SN 4. prosince a její oportunistické rozhodnutí; první řádní členové České SN a jejich pořadí, volba prvního presidenta a sekretáře, pečeť SN 116—26. Schůze České SN 13. prosince 1784 a její usnesení; memorandum abbého Grubra 126—30. Otázka členských diplomů a diskuse kolem ní; rozhodné vystoupení Dr. Mayera na obranu rozhodnutí ze 4. prosince 130—3. Definitivní redakce organisačního statutu (stanov) České SN 133—8. Vznik a rozvoj legendy o schválení stanov císařem Josefem II. a o propůjčení práva veřejnosti České SN r. 1784 139—43. Úřední korektura této legendy r. 1837 143—6.

III. ČESKÁ SPOLEČNOST NAUK ZA PRESIDENTSTVÍ KNÍŽETE KARLA EGONA FÜRSTENBERKA (1784—1787). OBDOBÍ OSVÍCENSKÉ 147—280

Česká SN a česká šlechta do konce XVIII. stol. 147—9. Kníže Karel Egon Fürstenberk a SN 149—50. Životopis Karla Egona Fürstenberka 150—4. Fürstenberkovo stanovisko k stavovské myšlence a rakouskému centralismu 154—5. Fürstenberkův fysiokratismus a osvícenství 155 až

160. Nemilost vídeňské vlády vůči Fürstenberkovi a jeho propuštění z úřadu nejvyššího purkrabí 160—1. Fürstenberk presidentem České SN 161—3. Volba nových řádných členů České SN (prof. Plenčič, prof. Procháska, Otto Steinbach z Kranichštejna, Frant. Gerstner, Hermann z Hermannsdorfu a J. A. Riegger) 163—75. Zastoupení šlechty v České SN; česká šlechta a česká věda v 2. pol. XVIII. stol. 175—6. Volba čestných členů České SN (hr. Vrbna, hr. Valdštejn, hr. Bathyany, hr. Hartig a hr. Šternberk) 176—81. Volba mimořádných členů (Dr. Marvan a ing. Jirásek) 181—3. Volba přespolních členů (Born, Voigt, de la Grange, Castillon, Bernoulli, Gerhard, Schreber, Gessner, Monse, Schloissnigg, Durych, Scherer, Werner, Bloch, Ferber a Stouts) 183—9. Řád členských voleb 189—91. Třídy České SN (přírodovědecká, mathematická a historická) 192. Význam knížete Fürstenberka pro Českou SN 193. Předsedové (direktoři) České SN v l. 1785—7 194—6. Sekretářství Dr. J. Mayera 196—8. Druhý sekretář České SN J. A. Riegger 198—9. Funkce pokladníka České SN (Pelcl) 199—201. Funkce archiváře České SN (prof. Strnad) 201. Místo schůzí České SN za Fürstenberkova presidentství 202. Schůze České SN v l. 1784—7 203. Přednášková činnost České SN v l. 1785—7 204—18. Přehled a význam přednáškové činnosti České SN 218—25. Vědecké exkurse (cesta do Krkonoš) 225—7. Program a přípravy k vydání česko-moravského diplomatáře 227—31. Přírodovědecké sbírky České SN 231—5. Knihovna České SN 236. Příjmy a vydání České SN v l. 1785—7 237—9. Fürstenberkova busta a slavnost jejího odhalení 12. srpna 1786 239—43. Vypisování soutěží na vědecké práce a jeho výsledky (Sandberg, Voigt, Richter, Stumpf a Wander z Grünwaldu); Voigtovo pojednání o duchu českých zákonů 243—57. Ehrneggerova dedikace Dobrovského spisu „De sacerdotum in Bohemia coelibatu narratio historica“ kn. Fürstenberkovi a České SN 257. Nakladatel a tisk I. a II. sv. Abhandlungen České SN 258—64. Vnější výprava Abhandlungen 265—8. Obsah I. a II. sv. Abhandlungen České SN 268—78. Smrt prvního presidenta České SN kn. Fürstenberka 278—80.

IV. OBDOBÍ MEZIVLÁDÍ A KRIZE ČESKÉ SPOLEČNOSTI NAUK (1787—1789) 281—362

Krise České SN v l. 1787—9 a její příčiny (nezájem sekretáře J. A. Rieggera o Společnost, neobsazení presidentské funkce, úmrtí po př. nemoc — Voigt, Tesánek, hr. Šternberk a Dobner — a odchod — Dobrovský a prof. Mayer — členů Společnosti z Prahy 281—92. Stav členů Společnosti 293—4. Povaha krise České SN 294—5. Plán spojení České SN s Hospodářskou společností českou r. 1788 295. Popud k plánu 295—7. Návrh dvor. kancléře hr. Jana Rudolfa Chotka na omlazení Hospodářské společnosti české pomocí České SN 297—300. Rozhodnutí císaře Josefa II. 300—1. Osnova stanov reorganizované Hospodářské společnosti české, na jejichž základě se nabízelo spojení 302—3. Stanovisko jednotlivých členů České SN k plánu spojení; vota Dr. J. Mayera, Steinbacha z Kranichštejna, hr. Schaffgotsche a abbého Grubra 303—11. Schůze České SN z 16. srpna 1788 a její stanovisko k plánu spojení České SN s Hospodářskou společností 312—3. Dodatečné votum Gerstnerovo z 19. srpna 313—6. První memorandum České SN o plánu jejího spojení s Hospodářskou společností 316—23. Změna stanoviska České SN a její jednání s Hospodářskou společností českou; usnesení Hospodářské společnosti z 25. srpna 1788 323—8. Dodatečné dobré zdání Hermanna z Hermannsdorfu z 31. srpna 1788 o plánu spojení České SN s Hospodářskou společností českou 328—36. Definitivní memorandum České SN z 13. září 1788 337. Česká SN a Hospodářská společnost česká 338—9. Postupný úpadek činnosti SN 339—40. Přednášková činnost SN v l. 1787—9 340—7. Frekvence na schůzích SN v l. 1787—9 347—8. Grubrův a Gerstnerův posudek Churchmannovy teorie o úchylných magnetické strelky 348—9. Posudek práce Al. Davida o výšce pólu tepelského kláštera 349. Sbírký a knihovna SN v l. 1787—9 350. Stav soutěží; Fussův „Pokus o topografii Krkonoš“ a Schmidův „Pokus o topografii města Plané“ 350—2. Finanční stav SN v l. 1787—9 352—3. Třetí a čtvrtý svazek Abhandlungen der Böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften (1788 a 1789) 353—60. Statistický pohled na vědeckou práci v I.—IV. sv. Abhandlungen České SN 361—2. Konec krise a volba hr. Prokopa Lažanského druhým presidentem České společnosti nauk 362.